

Lapin yliopisto

Oikeustieteiden tiedekunta

PROSESSIOIKEUS (OTM0001E)

Tentti 27.1.2017

Tentissä jaetaan ensin oikeustapauskysymykset eli kysymykset 1 ja 2, joiden ratkaisemisessa saa käyttää lakikirjaa. Noin klo 11.30 kerätään lakikirjat pois ja samalla jaetaan kysymykset 3–5. Tämän jälkeen voi vielä vastata oikeustapauskysymyksiin ilman lakikirjan apua. Kirjoita vain yksi rivi tekstiä konseptin mukaiselle riville. Vastaaminen konseptin keskiaukeamalle on suositeltavaa.

Oikeustapaus 1. (15 p)

Rehellinen autokauppias Veikko Vahtera on nostanut kanteen Varsinais-Suomen käräjäoikeudessa turkulaista toimitusjohtaja Harri Pikkarasta ja tämän rouvaa Essi Pikkarasta vastaan. Kanteessaan Vahtera vaatii Pikkaraisilta 50.000,00 euroa vahingonkorvauksena sillä perusteella, että Pikkaraiset ovat myyneet Vahteralle vesivahingon turmeleman talon.

Haaste annettiin laillisesti tiedoksi sekä Harri että Essi Pikkaraiselle. Vastaajista haasteeseen vastasi määräajassa ainoastaan Harri Pikkarainen. Essi Pikkarainen ei sitä vastoin reagoinut haasteeseen mitenkään.

Harri Pikkarainen kiisti vastauksessaan Vahteran kanteen useallakin perusteella. Ensinnäkin hän totesi, ettei voi olla velvollinen maksamaan mitään vahingonkorvauksia, sillä hän ei asuntoa myydessään edes voinut tietää, että talossa oli tapahtunut vesivahinko. Ja toiseksi Harri Pikkarainen vetosi siihen, ettei talon myyntihinta ole missään nimessä voinut olla Vahteran väittämin tavoin 50.000,00 euroa liian korkea.

Suullisen valmistelun istunnossa Vahtera uudisti vahingonkorvausvaatimuksensa. Tämän lisäksi Vahtera totesi, että mikäli tuomioistuin ei velvoita Pikkaraisen pariskuntaa maksamaan vaadittua 50.000,00 euroa vahingonkorvauksena, hän vaatii sanottua summaa myös hinnanalennuksena.

Heti kuultuaan nyt sanotun uuden hinnanalennusvaatimuksen Harri Pikkaraisen oikeudenkäyntiavustaja asianajaja J.J. Lehtinen pomppasi ylös tuoliltaan ja lausui, että tällainen uusi vaatimus rikkoo sekä kanteenmuutoskieltoa että preklusiosääntelyä vastaan, mistä syystä tuomioistuimen pitää heti hylätä hinnanalennusvaatimus tuomiolla.

Myös Essi Pikkarainen oli suulliseen valmisteluun mennessä herännyt horroksestaan ja kiisti nyt valmisteluistunnossa kiivaasti kaikki Vahteran esittämät vaatimukset ja perusteet.

Seuraavaksi puheenvuoron sai Veikko Vahteraa avustava lupalakimies Maija Pehkonen, joka totesi ensinnäkin, että J.J. Lehtisellä ei taida olla pienintäkään käsitystä siitä, mistä kanteenmuutoskiellossa on kysymys. Kanteenmuutoskiellon soveltaminen ei Pehkosen mukaan ole valmistelunistunnossa vielä edes alkanut, sillä sanottu kielto alkaa vaikuttaa vasta jutun pääkäsittelyvai-

heessa. Lehtisen preklusioväitettä Pehkonen piti puolestaan jo niin alkeellisena, ettei hän katsonut arvolleen sopivaksi reagoida siihen mitenkään, vaan jätti preklusioikysymysten harkittamisen tuomioistuimelle.

Essi Pikkaraisen osalta Pehkonen totesi pelkästään, että hän on reagoinut asiaan aivan liian myöhään, mistä syystä tuomioistuimen olisi jo pitänyt tuomita Essi Pikkarainen korvausvelvolliseksi Vahteralle.

Tähän viimeiseen Pehkonen väitteeseen Essi Pikkarainen totesi ainoastaan sen, että kyllä sen nyt pitäisi nyt riittää, että toinen aviopuolisoista on ajoissa vastannut haasteeseen. Muutoinhan riskinä olisi jopa se, että tuomioistuimen pitäisi antaa Harri ja Essi Pikkarasta vastaan erisisällöiset tuomiot, mikä ei mitenkään voi olla Suomen prosessilain mukaista.

Tässä vaiheessa valmisteluistuntoa valmistelun puheenjohtajana toimiva käräjätuomari Harri Viljanen päätti pitää tauon, jonka kuluessa hän pyrki selvittämään, miten asianosaisten esittämiin prosessioikeudellisiin väitteisiin pitäisi suhtautua.

KYSYMYS:

Esitä perusteltu näkemys kaikkiin tapauselostuksessa esitettyihin prosessuaalisiin väitteisiin.

Vastauksessa ei tarvitse käsitellä tapauksessa olevia aineellisoikeudellisia ongelmia.

Oikeustapaus 2. (10 p)

Virallinen syyttäjän vaati A:lle rangaistusta virkamiehen väkivaltaisesta vastustamisesta sillä perusteella, että A oli 10.10.2013 Rovaniemellä Rovaniemen työvoimatoimiston tiloissa harjoittanut väkivaltaa virkatehtäviään suorittaneita työvoimatoimiston virkamiehiä toimistonjohtaja B:tä ja vahtimestari C:tä kohtaan uhkaamalla heitä esille ottamallaan puukolla lähietäisyydeltä ja tökkien puukolla B:tä ja vahtimestaria kohti ja lausuen sanallisia uhkauksia. Tässä tilanteessa A oli kerran lyönyt C:tä vasempaan silmäkulmaan aiheuttaen tälle aristausta.

B ja C yhtyivät kumpikin syyttäjän rangaistusvaatimukseen ja vaativat A:n tuomitsemista rangaistukseen virkamiehen väkivaltaisesta vastustamisesta. Rangaistusvaatimuksen lisäksi C esitti jutussa myös 500,00 euron vahingonkorvausvaatimuksen, joka perustui siihen, että A:n lyönti oli aiheuttanut C:lle kipua ja särkyä.

Pääkäsittelyssä A totesi pitävänsä B:n ja C:n häntä vastaan esittämiä rangaistusvaatimuksia täysin lainvastaisina ja totesi, että tuomioistuimen pitää ehdottomasti hylätä vaatimukset tuomiolla. Tätä väitettä A perusteli sillä, että B ja C eivät voi vaatia asiassa rangaistusta, sillä he eivät ole virkamiehen väkivaltaisen vastustamisen asianomistajia.

KYSYMYS:

Miten tuomioistuimen pitäisi suhtautua A:n esittämään väitteeseen siitä, että B ja C eivät ole asianomistajia ja että tuomioistuimen pitäisi tästä syystä hylätä heidän esittämänsä rangaistusvaatimukset tuomiolla. Perustele vastauksesi ja mainitse asiaan liittyvät lainkohdat.

Lapin yliopisto

Oikeustieteiden tiedekunta

PROSESSIOIKEUS (OTM0001E)

Tentti 27.1.2017

Tehtävät 3-5 jaetaan tentissä noin klo 11.30.

Kirjoita vain yksi rivi tekstiä konseptin mukaiselle riville. Annetun vastaustilan ylittävää vastausta ei lueta eikä arvostella. Vastaaminen konseptin keskiaukeamalle on suositeltavaa.

Tehtävä 3. Kerro lyhyesti, mitä asianosaisseuraannolla tarkoitetaan ja mikä merkitys asianosaisseuraannolla on oikeudenkäynnin kannalta. (5 p; vastaustila 2 sivua)

Tehtävä 4. Mitkä ovat kaikille prosessilajeille tunnustetut yhteiset funktiot eli tehtävät yhteiskunnassa? Kerro funktioiden sisällöstä. (10 p; vastaustila 2 sivua)

Tehtävä 5. Kerro tuomitun vastuusta oikeudenkäyntikuluista rikosasioissa. (10 p, vastaustila 2 sivua)